

deri tillige er sagt, at det ikke maa ske paa andre Steder i Fabriken. (Fønger: Der staar ikke, at der ikke maa krystalliseres andetsteds!) Det ærede Medlem sagde i dette Dieblik, at der ikke stod i Forslaget, at det ikke kunde ske andre Steder, men jeg skal da henvise ham til Lovforslagets § 5, hvor der udtrykkelig staar: „Alle Lokaler, hvori Forme eller Krystallisationskar fyldes og tømnes, eller hvori Sukkere centrifugerer, skulle danne en særlig Afdeling af Fabrikbygningen, der kun ved een Aabning maa staa i Forbindelse med de Rum, hvori den forudgaaende Behandling af Saft og Sirup finder Sted.“ Det er den samme Sikkerhed, som indeholdes i vort Forslag under Nr. 7, her udtrykt med endnu tydeligere Ord, hvis den ærede Ordfører ikke er tilfreds med Sikkerheden i det nævnte Forslag; og denne Del af Lovforslaget bliver staaende uforandret, saa at altsaa hele denne Indvending fra den ærede Ordførers Side aabenbart beror paa en Feiltagelse; man vil se, at det er slaaet fast i mit Forslag, at Krystalliseringen, som ganske vist er det Punkt, hvor Kontrollen væsentlig skal finde Sted, kun kan ske i det lokale, hvor jeg netop ønsker at lægge hele Kontrollen. — Naar dernæst det ærede Medlem talte om, at man kunde føre Massen bort, inden det kom i dette Lokale, saa skal jeg dertil for det Første bemærke, at vi have givet Lovvæsenet hele Retteen til at kontrollere, hvor det finder Anledning dertil, saa at der i Henseende til Kontrollen med, at Sukkersaften ikke føres ud, ikke er nogen Forskjel mellem Udvalgets og mit Forslag. Jeg er selvfølgelig i disse Sager i den Grad Røglmand, at det kun er med den største Interesse, at jeg modtager alle de Indvendinger, der fremsættes mod Forslaget; men der er dernæst det andet Spørgsmaal, hvorpaa den ærede Ordfører ikke har svaret mig, og paa hvilket Punkt han ligesaa lidt som Regjeringen har givet Grunde, om det er muligt, at Saften kan føres bort til praktisk Benyttelse paa et andet Sted. Paa Besvarelsen heraf beror ganske vist i alt Fald for en væsentlig Del Brugbarheden af dette Forslag. Men er det praktisk gjørligt og kan man vente, at det skulde ske i noget Omfang af Betydning? Det ærede Medlem sagde nylig, at man kunde det, men han sagde ikke, hvorfor. Jeg har imidlertid fra forskellige Sagkyndige her i Landet faaet den bestemte Bessked, at der ikke kan være Spørgsmaal om, at Saften skulde kunne bruges paa anden Maade og derved undgaa Kontrollen. Deraf følger ganske vist ogsaa, at det Forslag, som er fremsat af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), maa være aldeles upraktisk. Jeg vil selvfølgelig med stor Fornøielse modtage Belæring, hvis mine Forslag ere mindre gode, men jeg har indtil dette Dieblik ikke hørt det Mindste, der kunde overbevise mig om, at det er Tilfældet. Jeg har hørt, at der i mit Forslag ikke skulde staa, at Krystallisationen kun maa finde

Sted, hvor Kontrollen er, men det er, som paavist, ikke Tilfældet, og jeg har hørt sige, at Saften skulde kunne føres bort og bruges paa anden Maade, men jeg har ikke hørt Noget angive, hvortil den skulde kunne bruges, saa jeg tilstaa, at jeg kan i det Mindste foreløbig ikke Andet end fastholde disse Forslag, hvis Rigtighed for mig kun er bleven bestrøket ved alle de Forhandlinger, der hidtil have fundet Sted. Den ærede Minister sagde, at det Forslag, her forelaa fra Regjeringens Side, væsentlig var efter fransk System; men nu er det jo bekendt, at man i Frankrig ofte er meget strengere med Kontrollen og gaar videre i den Retning end i andre Lande, hvor man er mere nansom over Borgernes Rettigheder, og jeg har ogsaa set, at denne Akte imod det franske System er bleven fremsat i andre Lande, hvor dette Spørgsmaal er blevet diskuteret. Man tænker ogsaa i Tydskland paa at indføre Fabrikattakten, der i disse Forhold ganske vist er henfigtsmæssigt (Finantsministeren: Hvem er: Man?). Jeg har ikke set noget i den Grad detailleret Forslag derom som det, her ligger for, men efterat jeg har til ladt mig at fremsætte disse Forslag, har det interesseret mig at se af en Brochure, der er kommen mig i Hænde, at der ogsaa i Tydskland er taget Ordet af Folk i denne Sag særlig Interesserede for at beskaffe Sukkeret, naar det kommer fra Sukkerhuset, altsaa den samme Grundtanke, som jeg har søgt at fremsætte i de opstillede Forslag.

Winther: Jeg vil kun tillade mig et Par Bemærkninger imod, hvad der fremkom fra den ærede Ordfører. Den ærede Ordfører mente, at den Udtalelse, jeg kom med angaaende Vestindien, var saa haard. Jeg vil gjerne indrømme, at de, der have frittet, have mere Skyld end de, der have ladet sig friste, og jeg har for min Part ikke mindste Villie mod de vestindiske Medborgere, idet jeg bestandig har stemt for de Love, som ere givne til Lettelse for Sukkerdyrkingen derovre; mine Udtalelser maa altsaa ikke opfattes paa denne Maade. Jeg sagde kun, at Forholdet til de vestindiske Der var for løst til, at vi burde indrette vore indre Beskatningsforhold derefter, og navnlig burde lade os friste ind paa en ny Art af Paalæg af Hensyn til dem. Det er den rette Forstaelse af, hvad jeg sagde desangaaende. Den ærede Ordfører udtalte dernæst, at jeg skulde have misforstaaet Grundloven, at den kun var rettet mod Laugsindskrænkningerne osv. Det er meget muligt, at der, den Gang Grundloven blev givet, væsentlig tænktes derpaa; men det forekommer mig dog, at man ikke kan tænke sig, at Grundloven skulde have forbeholdt sig at lægge Sindringer i Veien for en anden og mere storartet Art af Virksomhed, naar den senere i Tidens Udvikling faldt for. Jeg tror, at den ikke har stillet sig forskjellig til Fortiden, Nutiden og Fremtiden, men at Me-